

Деякі дослідників вводять поняття “педагогічний менеджмент”, найбільш вдалим є визначення цієї дефініції, за нашою думкою, що подається у розробках Курлянда З.Н., Хмелика В.І. та ін. Дефініція «педагогічний менеджмент» означає інноваційне адміністрування на всіх щаблях вищого навчального закладу (3) (існують і інші тлумачення цієї дефініції).

Інноваційним в оптимізації управлінських структур, також є, перспективне управління, яке більш ретельно в контексті системи вищої освіти розглядає Прокопенко А.І. Він визначає критерії оптимізації управління вищої освіти.

У рамках наукової теми: “Менеджмент у вищій школі: адаптація до європейського контексту” дослідниками КНУ імені Тараса Шевченка було проведено пілотажне експертне опитування (2007 р.) в якому за різними показниками (оптимізація, принципи функціонування управлінських структур та ін.) вивчалась думка експертів.

Важливість менеджменту як осучасненого наукового соціального управління зростає за умов існуючих спалахів соціально-економічних криз у галузі та покладання надій на менеджмент, як такий що сприяє розвитку інноваційних змін соціального інституту вищої освіти України.

Т.Г.Степова, канд.екон.наук, доцент,
tamara.stepovaya@rambler.ru
Г.О.Бекренєва, викл.

Одеський державний економічний університет, м. Одеса

ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Модульна організація навчальної дисципліни вимагає глибокої аналітичної роботи й постійного наповнення новою інформацією. Різні форми навчання: лекції, практичні, самостійна робота студента, навчальна практика виступають засобами спільної діяльності викладача й студента, спрямовані на досягнення цілей навчання, розвитку та професійного становлення студентської молоді. У програмі дисципліни необхідно враховувати детальне й поглиблене вивчення найбільш важливих вузлових проблем. Викладання повинне забезпечувати якісне освоєння базових знань, але потребує використання відповідного матеріально - технічного забезпечення навчального процесу.

Зараз неможливо уявити підготовку фахівців без використання комп'ютерної техніки й програмування. Традиційна лекція замінюється комп'ютерною. Роль викладача в процесі передачі знань підвищується

ся. У цьому учбовому році студентам за спеціальністю «Фінанси» по дисципліні «Бухгалтерський облік» була надана можливість у навчальному процесі за допомогою електронного носія одержувати всю необхідну для них інформацію: навчальну програму, тематичний план із дисципліни, перелік та послідовність виконання практичних занять, список літератури, теми рефератів, графіки консультацій, критерії оцінок також зміст картки самостійної роботи студента.

На лекції викладач не може, і не повинен пояснювати всі питання програми, а тільки основні, важкі для самостійного вивчення, або ті які недостатньо розглянуті в навчальній літературі. Наприклад, питання формування інформації про амортизацію основних засобів. На нашу думку, достатньо дати перелік і визначення методів нарахування амортизації та приклад. В умові приклада тільки чотири показники - первісна й ліквідаційна вартість, строк експлуатації й можливий обсяг випуску продукції. Використовуючи проектор показати на екрані, і пояснити тільки формулу та перший крок розрахунку, а далі дати завдання самостійно закінчити розрахунки, з обов'язковою перевіркою на практичному занятті ще й заохоченням оцінкою. Використовуючи комп'ютерну технологію викладання, лекція, в основному, зводиться до демонстрації законодавчих, нормативних документів, наприклад, Плану рахунків; малюнків; схем; первинних та зведених документів; форм звітності. Під час лекції можна ввести необхідну інформацію, наприклад, здійснити поетапне заповнення бухгалтерських документів, навести порядок формування інформації. Підготовка до таких лекцій вимагає чималого часу, але це себе виправдує. Зараз малювати схеми рахунків на скляній дошці, обсипати себе пудрою - це вчорашній день. Таким чином, використання інформаційних технологій (застосування на лекціях і практичних заняттях модульної апаратури) дозволяє відтворити інформацію, моделювати будь-які ситуації в процесі навчання, що позитивно впливає на навчальний процес. Практично при підготовці до лекцій ми створили електронний навчальний посібник, що містить не тільки конспект лекцій, але й спеціальну нормативну літературу. Безсумнівно, з нашої точки зору, демонстрація, наприклад, національних стандартів із бухгалтерського обліку, до відповідних розділів курсу дозволяє студентам швидше засвоїти лекцію та адаптуватися до облікової роботи, їм не потрібно буде витратити час на пошуки цього стандарту в бібліотеці. Такий конспект лекцій може легко коректуватися, а це, з нашими законодавцями, доводиться робити часто, його можна постійно вдосконалювати, видозмінювати, тобто доповнювати або скорочувати залежно від контингенту студентів. Практика роботи на фінансовому факультеті з медійною апаратурою підтверджує ефективність її застосування, і думаємо, варто про-

довжити роботу в цьому напрямку. Треба підготувати матеріал для комп'ютерного тестування за кожною темою, який студент може використовувати для самоконтролю знань задля успішного виконання завдань на практичних аудиторних заняттях. Але обмеження аудиторного фонду зі спеціальним медійним устаткуванням не гарантує постійного використання таких можливостей, та може звести на віневець бажання викладачів донести до студентів знання зі свого предмету.

Використання комп'ютерів не може замінити спілкування з викладачем, тому треба проводити постійний моніторинг самонавчання із цілеспрямованим поточним контролем і взаємодією викладача й студента протягом процесу навчання.

Рішення проблеми підвищення якості успішності, за нашим переконанням, залежить від трьох факторів: бажання викладача, технічної можливості йому допомогти в цьому й центральній фігурі в процесі навчання, звичайно ж, студента. Ми очікуємо підвищення мотивації з боку студентів до одержання знань і підвищення свого рівня. Необхідно створити такі умови, щоб студент обов'язково працював систематично, щоб рівень його знань контролювався регулярно на всіх етапах навчання. Студенти протягом семестру заробляють бали, як за роботу в аудиторії, так і поза нею - за написання рефератів, виконання індивідуальних завдань. Але, щоб ми не говорили, важлива роль у забезпеченні високої якості навчання належить системі оцінювання знань. Проведений аналіз показав, що оцінка знань при кредитно-модульній системі організації навчального процесу має недоліки й, у першу чергу, це: відсутність систематичної роботи студентів протягом семестру й низький рівень активності студентів на практичних і семінарських заняттях.

Підвищити активність і відповідальність студента за результати навчання в групі, визволити час для самостійного вивчення дисциплін, можна виключивши для встигаючих студентів іспит, або залік. Студентові, що набрав протягом семестру необхідну кількість балів на рівні відмінно та добре, на наше переконання, можна, за його бажанням, не здавати іспит чи залік, а отримане число балів зарахувати як підсумкову оцінку. Студентам не забороняється здавати іспит із метою підвищити свій рейтинг. Такий порядок буде стимулом для постійної роботи на практичних заняттях та підвищить роль самостійної роботи студента на протязі семестру, а не лише за два-три дні до іспиту чи заліку. Контроль із боку викладача повинен переходити в самоконтроль самостійної роботи студента.

Варто пам'ятати, що активність студентів на заняттях залежить і від ерудиції викладача, його педагогічної майстерності. Любов до свого предмета, бажання навчити та вміння передати знання, є дуже важ-

ливими факторами в активізації навчання. Для досягнення педагогічної мети необхідні: довіра, добрі відносини, відкритість студента. Студент і викладач стають партнерами в рішенні навчальних завдань.

Розвинути творчий потенціал студентів може тільки творчий підхід викладача до своєї дисципліни. Розв'язання проблеми підвищення якісного навчального процесу пов'язано, на нашу думку, з мотивацією високоефективної праці викладача. Праця більш високої якості об'єктивно вимагає й більш високої оплати, що дозволяє відшкодувати витрати на відтворення кваліфікованої робочої сили, а також збільшення витрат життєвих сил. У зв'язку із цим на якість праці працівників вищої освіти суттєво впливає можливість удосконалення стимулювання. Політика в сфері оплати праці викладача повинна бути спрямована на забезпечення найсуворішої залежності між нею, а також кількістю і якістю праці, що має важливе значення для реалізації принципу соціальної справедливості.

Н.В. Дорошко
natallidoroshko@tut.by

УО «Белорусский аграрный технический университет», г. Минск

ИННОВАЦИИ В АГРАРНОМ ОБРАЗОВАНИИ

1. Осуществление в Республике Беларусь инновационной и кадровой политики, стратегии социально-экономического роста, программы развития агропромышленного комплекса (АПК) ставят перед исследователями и практиками задачу пересмотра перечня требований к подготовке специалистов с высшим образованием.

2. В результате проведенного исследования было зафиксировано комплексное противоречие между необходимостью дальнейшего развития аграрного образования в условиях внедрения в Республике Беларусь образовательного стандарта нового поколения, с одной стороны, и функционирующими традиционными образовательными процессами, с другой стороны. Данное противоречие предопределило проблемное поле исследования. Осмысление педагогических достижений изучаемой проблемы организации эвристического обучения, попытка предложить вариант решения новых аспектов педагогических технологий, обеспечивающих осуществление эвристической деятельности, призваны способствовать дальнейшему научному обеспечению развития аграрного образования.

3. Эвристическое обучение в университете определено как целенаправленный педагогический процесс организации эвристической деятельности субъектов, при котором количественное усвоение учеб-